

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**PROJEKTU ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIEJSCOWOŚCI DOMANIÓW**

WYMAGANA W POSTĘPOWANIU STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Opracowanie:
Miroslaw Śmietanka
Tomasz Karwasiński

DOMANIÓW 2019

SPIS TREŚCI:

1. Podstawa formalno-prawna sporządzenia prognozy.
2. Informacja o zawartości, głównych celach oraz powiązaniach prognozy z innymi dokumentami
3. Informacja o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.
4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.
5. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.
6. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku realizacji miejscowego planu.
7. Stan środowiska na obszarach przewidywanych znaczącym oddziaływaniem.
8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne w punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.
9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.
10. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą, negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu oraz integralność tego obszaru.
11. Rozwiązania alternatywne w projektowanym dokumencie w zakresie celu ochrony obszarów Natura.
12. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

1. Podstawa formalno-prawna sporządzenia prognozy.

Prognozę oddziaływania na środowisko opracowano na podstawie:

- Ustawy z dnia 3 października 2008r o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko /tj. Dz. U. 2017 poz. 1405/,
- Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r Prawo ochrony środowiska / tj. Dz. U. 2018 poz. 799 /,
- Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym / tj. Dz. U. 2018 poz. 1945 ze zm./,
- Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r o ochronie przyrody / tj. Dz. U. 2018 poz. 142 ze zm./,
- Uchwała Rady Gminy Domaniów nr II/13/18 z dnia 30 listopada 2018 roku o przystąpieniu o przystąpieniu do sporządzania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Domaniów w gminie Domaniów.

2. Informacja o zawartości, głównych celach oraz powiązaniach planu z innymi dokumentami.

Prognoza sporządzona jest na potrzeby projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego fragmenty wsi Domaniów. Przewidywane zagospodarowanie: teren zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, usługowej.

Celem prognozy jest:

zachowanie ładu przestrzennego - takiego ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno – gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno estetyczne.

zrównoważony rozwój – rozumiany jako rozwój społeczno gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania

możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

ochrona środowiska – rozumiana jako podjęcie lub zaniechanie działań, umożliwiające zachowanie lub przywrócenie równowagi przyrodniczej; ochrona ta polega w szczególności na:

- racjonalnym kształtowaniu środowiska i gospodarowaniu zasobami środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju,
- przeciwdziałaniu zanieczyszczeniom,
- przywróceniu elementów przyrodniczych do stanu właściwego;

Ograniczenie oddziaływania na środowisko - należy rozumieć oddziaływanie na ogół elementów przyrodniczych, w tym także przekształconych w wyniku działalności człowieka, a w szczególności powierzchnię ziemi, kopaliny, wody, powietrze, krajobraz, klimat oraz pozostałe elementy różnorodności biologicznej, a także wzajemne oddziaływania pomiędzy tymi elementami. Rozumie się przez to również oddziaływanie na zdrowie ludzi.

Celem prognozy jest określenie i ocena prognozowanych skutków wpływu realizacji ustaleń zmiany planu w odniesieniu do poszczególnych elementów środowiska. Uwzględnia ona wszystkie najważniejsze komponenty środowiska naturalnego i ich wzajemne powiązania oraz warunki życia mieszkańców.

3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.

Przy sporządzaniu przedmiotowego opracowania wykorzystano metodę oceny skutków wpływu ustaleń planu na środowisko przyrodnicze, składającą się z dwóch etapów:

- analizy środowiska przyrodniczego, przeprowadzonej w sposób kompleksowy metodami kameralnymi oraz terenowymi (wizja w terenie),
- ocena właściwa, przy użyciu podejścia systemowego.

Podstawowym założeniem opracowania jest traktowanie środowiska jako systemu, którego elementy są ze sobą wzajemnie powiązane i zachodzą między nimi określone relacje.

Prognozę sporządzono w oparciu o dostępne materiały źródłowe:

- Dokumenty geodezyjne tj. wypisy z rejestru ewidencji gruntów, mapa syt. wys. oraz ewidencji gruntów.
- Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w 2017 r opracowany przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu – Wrocław 2017 r (www.wroclaw.wios.gov.pl).
- Górnik M. *Mapa hydrogeologiczna Polski 1:50 000*, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 1998.
- Górnik M. *Objaśnienia do mapy hydrogeologicznej Polski 1:50 000*, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 1998.
- Haisig J., Wilanowski S., *Szczegółowa mapa geologiczna Polski 1:50 000*, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2002.
- Haisig J., Wilanowski S., *Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50 000*, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2002.
- Kozacki L. i in., 2006, *Komentarz do mapy sozologicznej Polski. Główny Geodeta Kraju. Warszawa 2006.*
- Kleczkowski A. S. (red), 1999, *Mapa Głównych Zbiorników Wód Podziemnych wymagających szczególnej ochrony*, AGH Kraków.
- Kondracki J. 2000., *Geografia fizyczna Polski*. PWN, Warszawa.

- *Mapa sozologiczna Polski* . Główny Geodeta Kraju. Warszawa 2006.
- *Mapa sozologiczna Polski* . Główny Geodeta Kraju. Warszawa 2006.
- *Mapa hydrograficzna Polski* . Główny Geodeta Kraju. Warszawa 2000.
- *Mapa hydrograficzna* . Główny Geodeta Kraju. Warszawa 2000.
- Materiały z przeprowadzonej wizji lokalnej terenu objętego planem.

4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Instrumentem badania jakości środowiska jest monitoring przeprowadzany na podstawie obowiązujących aktów prawnych.

Analiza skutków realizacji postanowień planu powinna objąć w szczególności:

- monitoring postępów w realizacji zadań wynikających z zasad ochrony środowiska ustalonych w planie oraz przepisach szczególnych,
- zasad modernizacji, rozbudowy, budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej w tym szczególnie kanalizacji sanitarnej określonych w planie,
- zasad zagospodarowania terenu przewidzianego planem zagospodarowania terenu w celu wskazania ewentualnego odstępstw, nieprawidłowości.

Organ opracowujący plan miejscowy jest obowiązany przeprowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Pełna analiza skutków realizacji zmiany mpzp powinna uwzględniać:

- fizyczne zmiany krajobrazu wynikające ze zmian zagospodarowania terenu (zmiany struktury użytkowania gruntów, rozwój elementów infrastruktury technicznej, rozwój zabudowy);
- zmiany jakości poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego (powietrza, wód, gleb, klimatu akustycznego, różnorodności biologicznej);
- zmiany w sferze społecznej i gospodarczej obszaru.

Przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie regulują metod analizy skutków realizacji zapisów mpzp ani częstotliwości ich przeprowadzania w odniesieniu do zmian jakości środowiska przyrodniczego oraz zmian zachodzących w sferze społecznej i gospodarczej. Jednak zgodnie z art. 32 w/w ustawy organ sporządzający mpzp, czyli Wójt Gminy zobowiązany jest przynajmniej raz w czasie kadencji rady gminy dokonać analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym.

Analiza taka powinna zatem obejmować również analizę skutków realizacji ustaleń uchwalonych mpzp. W zakresie zmian zagospodarowania terenów. Badaniu jakości środowiska służy regularny monitoring jego poszczególnych komponentów, w tym powietrza, wody, gleb, klimatu akustycznego. Analiza porównawcza wyników przeprowadzonych w ramach monitoringu pomiarów i obserwacji powinna być podstawową metodą analizy skutków realizacji ustaleń planu w środowisku przyrodniczym.

Do prowadzenia monitoringu środowiska zobligowane są państwowe organy monitoringu środowiska, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych. Badania jakości poszczególnych komponentów środowiska dokonywane powinny być regularnie, a ich zakres i częstotliwość wynikać z charakteru inwestycji dopuszczonych do realizacji na mocy zapisów planu oraz potrzeb sporządzenia raportu z wykonania gminnego programu ochrony środowiska, którego opracowanie należy do obowiązków organów gminy. W związku z czym podmiotem odpowiedzialnym za regularność pomiarów winna być Gmina Domaniów.

Współpraca z WIOŚ we Wrocławiu umożliwi wykorzystanie wyników specjalistycznych pomiarów, które mogą być wykorzystywane do dalszych analiz i ocen. Szczególnie pożądane mogą być dane z pomiarów:

1) fizyczno-chemicznych wód powierzchniowych i podziemnych, ścieków, gleby;

- 2) wielkości wytwarzanych i składowanych odpadów;
- 3) wielkości zanieczyszczeń powietrza (emisja), spalin i gazów technologicznych (emisja);
- 4) hydrobiologicznych wód powierzchniowych, osadów dennych i osadów czynnych;
- 5) bakteriologicznych wód powierzchniowych, podziemnych, ścieków i osadów;
- 6) hałasu;
- 7) promieniowania elektromagnetycznego w środowisku.

Zalecaną metodą analizy skutków realizacji ustaleń mpzp jest kompleksowa analiza porównawcza przeprowadzana w oparciu o dane uzyskane w toku regularnego monitoringu środowiska przyrodniczego i antropogenicznego. Za najbardziej istotne, uznano monitorowanie następujących zjawisk i procesów:

- zmian w strukturze użytkowania gruntów (m.in. powierzchnia gruntów otwartych, terenów zieleni i terenów zainwestowanych oraz ich wzajemne proporcje);
- procesu tworzenia spójnego systemu terenów biologicznie czynnych oraz terenów zieleni urządzonej;
- procesu rozwoju infrastruktury służącej ochronie środowiska i minimalizowaniu negatywnych skutków postępującej urbanizacji;
- zmian jakości poszczególnych komponentów środowiska (m.in. powietrze, wody podziemne, gleby, klimat akustyczny· na obszarach zamieszkałych);
- zmian w gospodarce wodno - kanalizacyjnej (m.in. długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej);
- zmian w sferze społecznej i gospodarczej obszaru (poziom zadowolenia mieszkańców, bezrobocie, zmiany podaży miejsc pracy itp.).

Resume

Metody analizy skutków realizacji postanowień planu (aktu prawa miejscowego).

- instrumentem badania jakości środowiska jest monitoring przeprowadzany na podstawie obowiązujących aktów prawnych. Zakres i częstotliwość pomiarów wynika z charakteru inwestycji realizowanych na podstawie ustaleń planu. Co najmniej raz w roku okresowej kontroli podlegają urządzenia i instalacje służące ochronie środowiska,
- dopełnienie obowiązujących procedur prawnych związanych z procesem inwestycyjnym.

Analiza skutków realizacji postanowień planu powinna objąć w szczególności monitoring postępów w realizacji:

- zadań wynikających z zasad ochrony środowiska ustalonych w planie oraz przepisach szczególnych,
- modernizacji, rozbudowy, budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej w tym szczególnie kanalizacji sanitarnej, dróg publicznych.

Ponadto analizą należy objąć:

- stopień wykorzystania terenu, postęp w realizacji ustaleń planu w odniesieniu do zmiany zagospodarowania terenu w tym zrealizowanych obiektów, budynków,
- zasad zagospodarowania terenu przewidzianych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego w celu wskazania ewentualnego odstępstw, nieprawidłowości.

Analiza powinna dotyczyć dokumentacji oraz powinna być poparta wizją w terenie. Częstotliwość przeprowadzania analizy przedmiotowych zadań wynikać powinna z konieczności określenia perspektyw dalszego rozwoju i być przeprowadzana przynajmniej raz w czasie kadencji Rady.

5. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Realizacja ustaleń zmiany planu nie przyczyni się do powstawania oddziaływań transgranicznych.

6. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji ustaleń planu.

Obszary chronione

W obowiązującym w Polsce prawie ochrona przyrody regulowana jest przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W jej rozumieniu ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody tj.: dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów; roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową; zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia; siedlisk przyrodniczych; siedlisk roślin, zwierząt i grzybów zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych; tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt; krajobrazu; zieleni w miastach i na wsiach; zadrzewień.

Tereny objęte zmianą planu nie leżą w granicach obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 15 kwietnia 2004r o ochronie przyrody.

Położenie i Morfologia terenu

Obszar gminy Domaniów według podziału Polski na jednostki fizyczno-geograficzne Kondrackiego (1996) znajduje się w makroregionie Nizina Śląska, mezoregionie Równina Wrocławska, w zasięgu mikroregionu Równina Wrocławska. Równina Wrocławska stanowi płaską i monotonną powierzchnię moreny dennej. Ukształtowanie powierzchni gminy jest bardzo mało zróżnicowane, wysokości pionowe kształtują się od ok. 124 m n.p.m. w północnej części gminy do ok. 150 m n.p.m. w południowo-zachodniej części gminy.

Hydrografia

Gmina Domaniów w przeważającej części należy do zlewni rzeki Ślęzy (88% obszaru). Niewielki fragment obszaru gminy – jej wschodnia i północna część, wchodzi w zasięg zlewni rzeki Oławy.

Sieć hydrograficzną gminy wyznaczają rzeki: Mszana, Żurawka, Żalina i Miłoszowa Struga. System cieków naturalnych uzupełniany jest przez rowy i kanały melioracyjne.

Budowa geologiczna i ocena warunków gruntowych

Przedgórze Sudeckie w czasie trzeciorzędowych ruchów górotwórczych uległo znacznemu obniżeniu. Zostało przykryte osadami trzeciorzędowymi, a następnie czwartorzędowymi. Metamorficzne skały podłoża Przedgórzia Sudeckiego, będące przedłużeniem struktur sudeckich, są słabo poznane, jedynie na podstawie wierceń. Ma ono charakter pasa skał metamorficznych reprezentowanych głównie przez łupki dwuśliczykowe, z przewarstwieniami wapieni krystalicznych i kwarcytów oraz wkładkami amfibolitów. Wiek tych skał określany jest jako prekambryjny do kambryjny.

Skały starszego podłoża przykryte są osadami trzeciorzędowymi, głównie iłami, mułkami i piaskami górnego miocenu oraz dolnego pliocenu, określanymi ogólnie jako seria poznańska. W rejonie Domaniowa obszar sedimentacji trzeciorzędowej jest najbardziej podniesiony i cechuje się obecnością obszarów bagiennych oraz aluwialnych. Jest to seria o różnej miąższości – zwykle nie większej niż kilkanaście metrów.

Na całym obszarze gminy Domaniów, z wyjątkiem głębiej wciętych dolin rzeki Żurawki, seria trzeciorzędowa przykryta jest czwartorzędowymi osadami fluwiogłacyjnymi o miąższości od kilku do kilkunastu metrów. Osady o charakterze glin morenowych lub piasków i żwirów wodno-lodowcowych tworzą wysoczyznę morenowo - fluwiogłacyjną pomiędzy dolinami rzek: Odry, Oławy, Ślęzy i Małej Ślęzy. Na jej obszarze wytworzyły się gleby o wysokiej klasie bonitacji, głównie czarnoziemy lessowe.

Warunki wodne

Najważniejszymi podziemnymi zbiornikami użytkowymi są wody wgłębne, zalegające w utworach trzeciorzędowych. Występują one w osadach piaszczystych zalegających pomiędzy utworami ilastymi. Na

znacznej części obszaru gminy pierwszy poziom użytkowy wód podziemnych nie posiada izolacji od powierzchni terenu lub posiada tylko izolację częściową. Zwiększa to zagrożenie wód podziemnych przenikaniem zanieczyszczeń z powierzchni. Przepuszczalność gruntów w niższych warstwach na przeważającym obszarze gminy jest słaba, a miejscami – w centrum i południowym zachodzie – bardzo słaba.

Warunki glebowe

Na terenie gminy dominują czarne ziemie właściwe, wykształcone przeważnie na utworach frakcji pylastej. Na mniejszych powierzchniach pojawiają się gleby brunatne. Dzięki dogodnym uwarunkowaniom klimatyczno-geologicznym występujące tutaj gleby odznaczają się wysoką urodzajnością i dużą pojemnością sorpcyjną. Około 90% gleb uprawianych należy do I, II i III klasy bonitacyjnej. Obszar opracowania stanowią gleby III klasy bonitacyjnej.

Warunki klimatyczne

Gmina Domaniów leży w strefie klimatu umiarkowanego. Klimat ten i związane z nim stany pogodowe są kształtowane przez masy powietrza napływające z Oceanu Atlantyckiego, Skandynawii i północno-wschodniej Europy, w wyniku czego charakteryzuje się on dużą przejściowością. Średnia temperatura w ciągu roku przekracza tutaj 8,5°C, w styczniu kształtuje się na poziomie -2°C, zaś w lipcu powyżej 18,5°C. Liczba dni z przeciętną temperaturą dobową poniżej 0°C wynosi 11, a izoamplitudy roczne kształtują się na poziomie 20 – 21°C. Opady dochodzą do poziomu 60 mm i ich maksimum przypada na lipiec. Pierwszy śnieg spada zazwyczaj około połowy listopada, a ostatni na przełomie marca i kwietnia. Pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio przez 50 – 60 dni. Jej grubość waha się w przedziale 5 – 15 cm. Zimy są stosunkowo łagodne. Okres występowania śniegu przerywany jest częstymi odwilżami i w tym czasie opadem zimowym jest deszcz. Przeważają tutaj wiatry z kierunków zachodnich i północno-zachodnich. Łagodny tutejszy klimat sprawia, że okres wegetacji roślin trwa nawet do 220 dni. Warunki klimatyczne występujące na obszarze gminy odpowiadają średniej w regionie dolnośląskim i określane są jako korzystne. Sprzyjają szczególnie rozwojowi rolnictwa i pracom polowym, jak również osiedlaniu się.

Flora i Fauna

Obszar objęty planem stanowią grunty użytkowane rolniczo tj. grunty orne na których prowadzona jest produkcja rolnicza.

Miejsce opracowania nie stanowi obszaru lęgowego ptaków.

Stwierdzono występowanie:

Ssaki: Jeź zachodni (*Erinaceus europaeus*); kret (*Talpa europaea*); Łasica łąska (*Mustela nivalis*); Ryjówka aksamitna (*Sorex araneus*); Ryjówka malutka (*Sorex minutus*); Wiewiórka pospolita (*Sciurus vulgaris*).

Ssaki chronione okresową ustawą łowiecką lub nie objęte ochroną gatunkową: Dzik (*Sus scrofa*); Jeleń europejski (*Cervus elaphus*); Kuna domowa (*Martes foina*); Kuna leśna (*Martes martes*); Lis pospolity (*Vulpes vulpes*); Mysz domowa (*Mus musculus*); Mysz leśna (*Apodemus flavicollis*); Mysz polna (*Apodemus agrarius*); Mysz zaroślowa (*Apodemus sylvaticus*); Sarna (*Capreolus capreolus*); Daniel (*Dama dama*); Szczur wędrowny (*Rattus norvegicus*); Tchórz zwyczajny (*Mustela putorius*); Zając szarak (*Lepus capensis*).

Nietoperze: Gacek brunatny (*Plecotus auritus*); Nocek Natterera (*Myotis nattereri*); Mroczek pończocisty (*Eptesicus nilssonii*); Mroczek późny (*Eptesicus serotinum*); Podkowiec mały (*Rhinolophus hipposideros*).

Ptaki (ochrona gatunkowa i łowiecka): Bocian biały (*Ciconia ciconia*); Trzmielojad (*Pernis apivorus*); Jastrząb (*Accipiter gentilis*); Krogulec (*Accipiter nisus*); Myszolów (*Buteo buteo*); Kobuz (*Falco subbuteo*); Pustułka (*Falco tinnunculus*); Kuropatwa (*Pedrix pedrix*); Bażant (*Phasianus colchicus*); Przepiórka (*Coturnix coturnix*); Siniak (*Columba oenas*); Grzywacz (*Columba palumbus*); Sierpówka (*Streptopelia decaocto*); Turkawka (*Streptopelia turtur*); Kukułka (*Cuculus canorus*); Puszczyc (*Strix aluco*); Sóweczka (*Glaucidium passerinum*); Jerzyk (*Apus apus*); Krętogłów (*Jynx torquilla*); Dzieciół zielonosiwy (*Picus canus*); Dzieciółek (*Dendrocopos minor*); Skowronek (*Alauda arvensis*); Dymówka (*Hirundo rustica*); Oknówka (*Delichon urbica*); Świergotek drzewny (*Anthus trivialis*); Świergotek łąkowy (*Anthus pratensis*); Pliszka żółta (*Motacilla flava*); Pluszcz (*Cinclus cinclus*); Strzyżyc (*Troglodytes troglodytes*); Pokrzywnica (*Prunella modularis*); Rudzik (*Erithacus rubecula*); Kopciuszek (*Phoenicurus ochruros*); Pleszka (*Phoenicurus phoenicurus*); Pokląskwa (*Saxicola rubetra*); Kłásawka (*Saxicola torquata*); Kos (*Turdus merula*); Kwiczół (*Turdus pilaris*); Drozd śpiewak (*Turdus philomelos*); Paszkot (*Turdus viscivorus*); Świerszczak (*Locustella naevia*); Strumieniówka (*Locustella fluviatilis*); Łozówka (*Acrocephalus palustris*); Zaganiacz (*Hippolais icterina*); Jarzębatka (*Sylvia nisoria*); Cierniówka (*Sylvia communis*); Piegża (*Sylvia curruca*); Gajówka (*Sylvia borin*); Kapturka (*Sylvia articapilla*); Wróbel (*Passer domesticus*); Mazurek (*Passer montanus*); Zięba (*Fringilla coelebs*); Kulczyk (*Serinus serinus*); Dzwoniec (*Carduelis chloris*); Szczygieł (*Carduelis carduelis*); Czyż (*Carduelis spinus*); Makolągwa (*Carduelis cannabina*); Krzyżodziób świerkowy (*Loxia curvirostra*); Dziwonia (*Carpodacus erythrinus*); Gil (*Pyrrhula pyrrhula*); Grubodziób (*Coccothraustes coccothraustes*); Trznadel (*Emberiza citrinella*); Potrzos (*Emberiza schoeniclus*); Potrzyszcz (*Miliaria calandra*).

Płazy – gatunki chronione: Ropucha szara (*Bufo bufo*); Żaba trawna (*Rana temporaria*).

Gady – gatunki chronione: Padalec zwyczajny (*Anguis fragilis*); Zaskroniec zwyczajny (*Natrix natrix*); Żmija zygzakowata (*Vipera berus*).

Klimat akustyczny i emisja pól elektromagnetycznych

Klimat akustyczny terenu jest wynikiem otoczenia, istniejącej zabudowy i prowadzonej w niej działalności. W sąsiedztwie znajduje się zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Drogi w otoczeniu służą transportowi lokalnemu.

Emisji pola elektromagnetycznego to przebiegające przez teren linie elektromagnetyczne niskich napięć . oddziaływanie znikome .

Powietrze

Do podstawowych zanieczyszczeń powietrza, tzn. takich, których emisja i obecność w atmosferze jest największa, zalicza się:

- dwutlenek siarki (SO₂) – szkodliwy dla zdrowia, ponadto powoduje korozję metali, betonu i zapraw murarskich, zakwasza glebę, jest głównym składnikiem w tzw. kwaśnych deszczach;
- tlenki azotu (NO, NO₂) - w dużych stężeniach są szkodliwe dla zdrowia, powodują korozję betonu i zapraw murarskich, są drugim głównym składnikiem kwaśnych deszczów,
- dwutlenek węgla (CO₂) – w dużym stężeniu powoduje tzw efekt cieplarniany, bierze udział w powstawaniu kwaśnych deszczów, współodpowiada za zakwaszanie środowiska glebowego i korozję betonu i skał wapiennych,
- tlenek węgla (CO) - jest gazem trującym,
- pył zawieszony w powietrzu atmosferycznym (P10) - drażni mechanicznie drogi oddechowe, zawarte w nim substancje szkodliwe wnikają do płuc wywołując astmę, zapalenie płuc a nawet nowotwory.

Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje następujące zanieczyszczenia: dwutlenek siarki SO₂, dwutlenek azotu NO₂, tlenek węgla CO benzen C₆H₆, ozon O₃, pył PM₁₀, pył PM_{2,5} ołów Pb w PM₁₀, arsen As w PM₁₀ kadm Cd w PM₁₀, nikiel Ni w PM₁₀, benzo(a)piren B(a)P w pyle PM₁₀.

Wynikiem oceny dla wszystkich substancji podlegających ocenie, powinno być zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych;
- klasy B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- klasa C (D2) – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe, poziomy celów długoterminowych (D2) .

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości

W roku 2017 na terenie województwa dolnośląskiego przeprowadzono roczną oceną jakości powietrza atmosferycznego. Obszar opracowania znajduje się w strefie dolnośląskiej.

W wyniku oceny:

pod kątem ochrony roślin strefę dla SO₂ i NO_x

klasa A: SO₂, NO_x,

klasa C: ozon,

klasa D2:ozon ,

pod kątem ochrony zdrowia sklasyfikowano:

strefa dolnośląska: - klasa A: SO₂, NO₂, benzen, CO, PM_{2.5}, Pb, Ni, Cd,

klasa C: PM10, ozon, As, benzo(a)piren,

klasa D2:ozon.

Walory krajobrazowe

Walory krajobrazowe są pochodną ukształtowania terenu, pokrywy roślinnej. Jest to krajobraz w części zurbanizowany z naprzemiennie przenikającymi się połaciami pól uprawnych, sadów, ogrodów i łąk. Obszar opracowania stanowiący pola uprawne przylega do części zabudowanej wsi Domaniów.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń planu

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń planu.

- przeobrażenia związane z intensywnym zagospodarowaniem rolniczym,
- wzrost bioróżności (sukcesja leśna) na skutek zaniechania prowadzenia upraw rolnych na przedmiotowych terenach.

Do terenów, które z uwagi na charakter zasobów przyrodniczych powinny być zachowane dla prawidłowego funkcjonowania środowiska należą:

1. ciek wodny stanowiący ciągi ekologiczne,
2. kompleksy leśne i zadrzewienia.

Ochronie podlegają:

- gleby klas I - III,
- starodrzewia, wartościowe zadrzewienia przydrożne,
- wody podziemne i powierzchniowe, krajobraz i powietrze,

Tabela 3. Ocena przydatności terenów dla różnych rodzajów użytkowania.

Elementy środowiska	Ocena przydatności środowiska
Kompleksy gleb szczególnie chronionych I, II, III klasy	Są to gleby wysokich klas bonitacyjnych. Przeważają kompleksy rolnicze: pszenno-dobry i pszenno-wadliwy, dogodny do uprawy prawie wszystkich ziemiopłodów. Tereny te są szczególnie przydatne dla rolnictwa.
Kompleksy leśne i zadrzewienia	Brak
Cieki wodne	Brak

Funkcjonowanie środowiska przyrodniczego na omawianym terenie zostało w znacznym stopniu przeobrażone w wyniku gospodarczej działalności człowieka. Działalność ta miała duży wpływ na przebieg procesów geodynamicznych (uruchomienie odkształceń plastycznych oraz wzmożonej erozji i denudacji), hydrologicznych (przekształcenie stosunków wodnych, erozja wodna) oraz klimatycznych. Działalność człowieka najsilniejsze piętno odcisnęła na obszarach zabudowy wsi Domaniów.

Procesy hydrologiczne.

Stosunki wodne na przedmiotowym obszarze zostały przeobrażone w wyniku gospodarczej działalności człowieka. Działalność ta wpłynęła na wylesienie znacznej części terenów i polegała na przeprowadzeniu intensywnych melioracji obszarów. Antropopresja związana z zabudową terenu doprowadziła do regulacji koryt rzecznych, budowy jazów, zastawek, korekcji progowych. Stosunki wodne zostały zmienione w wyniku funkcjonowania ujęć wód, a także odprowadzania zanieczyszczeń do wód powierzchniowych, co powoduje ponadto zanieczyszczenie środowiska i degradację wód. Sieć rowów i kanałów melioracyjnych doprowadziły do obniżenia poziomu wód.

Dynamika klimatu i lokalne warunki klimatyczne

Parametry meteorologiczne są lokalnie modyfikowane ze względu na wiele czynników. Są to m.in.: ukształtowanie powierzchni terenu, głębokość występowania wód gruntowych, stopień pokrycia terenu lasami, łąkami, odległość od większych zbiorników wodnych, zabudowa terenu itp. Tworzą się specyficzne warunki klimatyczne, szczególnie wyróżniające się w przygruntowej strefie atmosfery, czyli tzw. topoklimaty. Tereny te odznaczają się podwyższoną wilgotnością powietrza i jego okresową stagnacją, co odbija się na panującym układzie temperatur.

7. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

Hałas

Hałas komunikacyjny

Hałas komunikacyjny związany jest ruchem pojazdów samochodowych po drogach lokalnych. Przy obecnym natężeniu ruchu na drodze powiatowej przylegającej do obszaru opracowania równoważny poziom hałasu LAeq przy jezdni, oscyluje w granicach 40,0-50,0 dB w porze dnia, 40,0-45,0 dB w porze nocy.

Hałas przemysłowy

Brak źródeł hałasu.

Ochrona przed hałasem i spalinami

Dla terenów chronionych akustycznie Plan wprowadza dopuszczalne poziomy hałasu jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych. Ustalenia planu nie przyczynią się do wzrostu hałasu ponad wartości dopuszczalne.

8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Zagrożenia środowiska

Na terenie opracowania można następujące zagrożenia środowiska przyrodniczego:

- obszar opracowania pozostaje poza dostępem do sieci kanalizacyjnej,
- planowanie zabudowy na gruntach rolnych o wysokich klasach bonitacyjnych walorach krajobrazowych, przydatnych do produkcji rolniczej,
- zanieczyszczenia spowodowane emisją niską z lokalnych kotłowni.

Hałas komunikacyjny.

Procedury lokalizacyjne, system ocen oddziaływania na środowisko, system kontroli i egzekucji daje możliwość oddziaływania na jednostki organizacyjne nie spełniające wymagań ochrony środowiska przed hałasem. Zgodnie z obowiązującymi przepisami obowiązuje nakaz zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu dla poszczególnych terenów chronionych akustycznie.

9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.

Dokumentami międzynarodowymi, istotnymi z punktu widzenia realizacji zmiany planu są:

Konwencja z Rio de Janeiro – konwencja o ochronie różnorodności biologicznej sporządzona w Rio de Janeiro, dnia 5 czerwca 1992 r. Jej celem jest ochrona światowych zasobów różnorodności biologicznej na wszystkich trzech poziomach, tzn. w obrębie gatunku, pomiędzy gatunkami oraz pomiędzy ekosystemami. Konwencja uznaje też, że ochrona różnorodności biologicznej jest wspólną troską ludzkości i integralną częścią procesu rozwoju świata. W aspekcie praktycznym wyraża się to m.in. jednakowym traktowaniem wszelkich ekotypów gatunków, ochroną siedlisk ubogich, o niewielkiej liczbie gatunków, które wcześniej nie były traktowane jako równo rzędne z siedliskami bogatymi w gatunki.

Konwencja Ramsarska – konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego; sporządzona w Ramsarze, dnia 2 lutego 1971 r.

Konwencja Berneńska – celem niniejszej konwencji jest ochrona gatunków dzikiej fauny i flory oraz ich siedlisk naturalnych, zwłaszcza tych gatunków i siedlisk, których ochrona wymaga współdziałania kilku państw; oraz wspieranie współdziałania w tym zakresie. Szczególny nacisk położono na ochronę europejskich gatunków zagrożonych i ginących, włączając w to gatunki wędrowne zagrożone i ginące.

Konwencja Bońska – celem konwencji jest ochrona dzikich zwierząt migrujących, stanowiących niezastąpiony element środowiska naturalnego. Określa ona listę oraz sposoby ochrony wędrownych gatunków zwierząt. Za "migrujące" uważa się te gatunki (lub niższe grupy taksonomiczne), z których znaczna liczba osobników w sposób cykliczny i możliwy do przewidzenia przekracza granice jurysdykcji państwowej w różnych cyklach życiowych.

Podstawowym aktem prawnym, w którym przywołano konieczność „wysokiego poziomu ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego” jest Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską. W art. 6 tego dokumentu jest mowa o tym, że: „przy ustalaniu i realizacji polityk i działań Wspólnoty, o których mowa w artykule 3., w szczególności w celu wspierania stałego rozwoju, muszą być brane pod uwagę wymogi ochrony środowiska naturalnego”.

Aktami prawa wprowadzającymi w życie ustalenia Traktatu są dyrektywy. W zakresie ochrony przyrody, na terenie gminy mają zastosowanie głównie trzy dyrektywy:

Dyrektywa Ptasia (DP), której celem jest zapewnienie ochrony gatunków ptaków lęgowych oraz migrujących na terenie Wspólnoty Europejskiej. Na jej mocy tworzy się obszary specjalnej ochrony ptaków w ramach sieci Natura 2000;

Dyrektywa Siedliskowa (DS), która wskazuje i obejmuje ochroną ważne w skali europejskiej gatunki flory i fauny oraz typy siedlisk przyrodniczych. Na jej mocy tworzy się specjalne obszary ochrony siedlisk w ramach sieci Natura 2000;

Dyrektywa 2004/35WE zwana „szkodową” (DSZ), która określa sposoby postępowania oraz zapobiegania skutkom szkody w środowisku. W zakresie ujętym zmiany planu, dyrektywa odnosi się do szkody, jako „mierzalnej, negatywnej zmiany w zasobach naturalnych lub mierzalnego osłabienia użyteczności zasobów naturalnych”. Szkada oznacza również „szkodę wyrządzoną gatunkom chronionym i w siedliskach przyrodniczych, które stanowią dowolną szkodę mającą znaczący negatywny wpływ na osiągnięcie lub utrzymanie właściwego stanu ochrony takich siedlisk lub gatunków”. Sporządzanie prognozy, jako elementu procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest dążeniem do ustalenia, czy i w jaki sposób zapisy studium mogą naruszać wymogi DSZ.

Analiza i ocena sposobów w jakich istotne cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu zmiany planu.

Realizacja powyższych założeń znajduje odzwierciedlenie w projekcie zmiany planu. Działania zawarte w zmianie planu wpływające pozytywnie na poszczególne komponenty środowiska:

Ochrona powietrza

- wprowadzenie zakazów dotyczących przekraczania standardów jakości środowiska;
- popularyzacja odnawialnych źródeł energii.

Ochrona wód

- racjonalizacja gospodarki wodnej;
- uporządkowanie gospodarki ściekowej: poprzez budowę własnych przydomowych oczyszczalni ścieków lub zbiorników bezodpływowych.

Ochrona przyrody

- ochrona obszarów cennych przyrodniczo.

Analiza i ocena sposobów w jakich istotne cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu zmiany planu.

Ochrona powietrza

- zakaz przekraczania standardów jakości środowiska;
- do celów grzewczych i technologicznych należy stosować paliwa charakteryzujące się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi oraz alternatywne, odnawialne źródła energii.

Ochrona wód

- racjonalizacja gospodarki wodnej;
- uporządkowanie gospodarki ściekowej.

Dla obszarów objętych opracowaniem nie ustanowiono istotnych celów na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym wpływających na regulację zapisów planu .

10. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność.

Brak oddziaływania.

MN, MN/U	-	+	-	-	0	0	-	+	0	0	0	+	Tereny zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej. Bezpośrednie oddziaływanie poprzez bezpowrotne zniszczenie biologicznie czynnej warstwy gleby pod budynkami, zanik jej walorów produkcyjnych i zniszczenie warunków dla funkcjonowania dotychczasowych zbiorowisk roślinnych i warunków życia zwierząt. Oddziaływania dopuszczonej działalności usługowej będą stałe, bezpośrednie o zauważalnej intensywności przekształceń i zasięgu lokalnym, a pod względem trwałości częściowo odwracalne.
U	-	+	-	-	0	0	-	+	0	0	0	+	Tereny zabudowy usługowej. Bezpośrednie oddziaływanie poprzez bezpowrotne zniszczenie biologicznie czynnej warstwy gleby pod budynkami, zanik jej walorów produkcyjnych i zniszczenie warunków dla funkcjonowania dotychczasowych zbiorowisk roślinnych i warunków życia zwierząt. Oddziaływania dopuszczonej działalności usługowej będą stałe, bezpośrednie o zauważalnej intensywności przekształceń i zasięgu lokalnym, a pod względem trwałości częściowo odwracalne.
K	-	+	-	-	0	0	-	+	0	0	0	+	Teren infrastruktury technicznej. Bezpośrednie oddziaływanie poprzez bezpowrotne zniszczenie biologicznie czynnej warstwy gleby pod budynkami, zanik jej walorów produkcyjnych i zniszczenie warunków dla funkcjonowania dotychczasowych zbiorowisk roślinnych i warunków życia zwierząt

+ prognozowane oddziaływania pozytywne,

- prognozowane oddziaływania negatywne,

? oddziaływania możliwe lecz niepewne ze względu na brak szczegółowych danych

0- brak oddziaływania

11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą, negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu oraz integralność tego obszaru.

Rozwój gminy wymusza dokonywanie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym. Projektowane zmiany będą w pełni zintegrowane z istniejącą, zurbanizowaną częścią wsi Domaniów.

Zapisy dotyczące ochrony środowiska:

- wszystkie budynki powinny być docelowo podłączone do gminnej sieci kanalizacyjnej umożliwiające odprowadzenie ścieków sanitarnych w stopniu wystarczającym dla obsługi funkcji,
- budynki powinny posiadać źródła dostarczania ciepła z możliwością wykorzystania źródeł ekologicznych,
- zakłada się, że gospodarowanie odpadami oraz ich składowanie będzie zgodne z obowiązującymi przepisami oraz zasadami gospodarowania odpadami obowiązującymi w gminie ,
- przy usuwaniu albo przemieszczaniu mas ziemnych w związku z realizacją inwestycji należy wprowadzić nakaz zagospodarowania warstwy próchnicznej ziemi jako biologicznie czynnej, np.: użytkowanie rolnicze, ogrodnicze.
- brak realizacji inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

12. Rozwiązania alternatywne w projektowanym dokumencie w zakresie celów i ochrony obszarów Natura 2000.

Plan nie wprowadza rozwiązań alternatywnych. Z wagi na proces legislacyjny, każdy może wnieść uwagi zarówno postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planu jak i na etapie wyłożenia do publicznego wglądu.

W trakcie wyboru rozwiązań planu dokonano analizy wariantowej planowanych rozwiązań. Wybór przyjętego rozwiązania wynikał z:

- dokonania zgodności przewidywanych rozwiązań z opracowaniami istotnymi z punktu widzenia projektowanego dokumentu,
- uwzględnienia potrzeb społeczności lokalnej.

13. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza sporządzona jest na potrzeby projektu zmiany miejscowego planu dla realizacji zabudowy mieszkaniowej, usługowej. Przy sporządzaniu przedmiotowego opracowania wykorzystano metodę oceny skutków wpływu ustaleń planu na środowisko przyrodnicze, składającą się z dwóch etapów: analizy środowiska przyrodniczego, przeprowadzonej w sposób kompleksowy metodami kameralnymi oraz terenowymi (wizja w terenie), ocenę właściwą. Analiza skutków realizacji postanowień planu powinna objąć w szczególności:

- monitoring postępów w realizacji zadań wynikających z zasad ochrony środowiska ustalonych w planie oraz przepisach szczególnych,
- zasad modernizacji, rozbudowy, budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej określonych w planie,
- zasad zagospodarowania terenu przewidzianego planem zagospodarowania terenu w celu wskazania ewentualnego odstępstw, nieprawidłowości.

Realizacja ustaleń planu nie przyczyni się do powstawania oddziaływań transgranicznych z uwagi na położenie terenów w znacznej odległości od granic państwa. Obszar opracowania dotyczy fragmentu wsi Domaniów w otoczeniu istniejącej zabudowy.

Warunki klimatyczne gminy Domaniów kształtuje klimat przejściowy umiarkowany.

Jakość powietrza atmosferycznego w punktach pomiarowych na terenie województwa dolnośląskiego (raport WIOŚ 2017) Ocena według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia

Dwutlenek siarki - nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnego poziomu substancji w powietrzu dla pomiarów 24- godzinnych. Maksymalne stężenia 24-godzinne wahały się od 14,5 do 55,1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, nie stwierdzono również przekroczeń dopuszczalnego poziomu substancji w powietrzu dla pomiarów 1-godzinnych.

Dwutlenek azotu - nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnego poziomu substancji w powietrzu dla pomiarów 1-godzinnych. Również stężenia średnie roczne, które wahały się od 8,6 do 26,9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, nie przekroczyły dopuszczalnego poziomu substancji. Pył PM₁₀ - nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnego poziomu dla 24-godzinnych stężeń pyłu PM₁₀ (najbliższy punkt pomiarowy w Ostrowie Wielkopolskim). Na żadnym stanowisku nie odnotowano przekroczeń stężenia średniego rocznego pyłu PM₁₀.

Ołów - otrzymane stężenia średnie roczne wahały się od 0,002 do 0,05 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. W ocenie rocznej nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu substancji.

Benzen - w ocenie rocznej nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu substancji.

Tlenek węgla - w ocenie rocznej nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu substancji.

Arsen, kadm, nikiel i benzo(a)piren - na żadnym stanowisku pomiarowym nie odnotowano przekroczeń poziomów docelowych ustanowionych dla metali.

Walory krajobrazowe wynikają z ukształtowania zespołu zabudowy wsi objętej ochroną konserwatorską. Brak źródeł emisji spalin i będących źródłem hałasu. Realizacja celu ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu znajduje odzwierciedlenie w projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Realizacja zabudowy i zagospodarowania terenu odbywać się będzie z wykorzystaniem istniejącej sieci wodociągowej i elektroenergetycznej.